

Complexnummer: 517578

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Militair hospitaal

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

517579, 517580, 517581, 517582

Woonplaats

Gouda

Gemeente

Gouda

Provincie

Zuid-Holland

Hoofdadres van hoofdobject

IJssellaan 2, 2806 TK Gouda

Complexomschrijving

Inleiding

Voormalig MILITAIR ZIEKENHUIS uit 1876 bestaande uit een ZIEKENHUIS (hoofdgebouw)(04a), een DIENSTWONING (directeurswoning) (04c) en een DIENSTGEBOUWTJE (04d), allen in Neo-Renaissance stijl. Erfafscheiding aan de Karnemelksloot door sierlijk gietijzeren HEK.(04e) Architect is waarschijnlijk (voormalig Rijksbouwmeester) D.E.C. Knuttel. Gouda beschikte al enkele decennia over een kazerne en was in de negentiende eeuw garnizoenstad. In 1874 werden de gronden door het Ministerie van Oorlog gekocht en twee jaar later werd het ziekenhuis opgeleverd. In 1922 werd laatste militaire garnizoen opgeheven. Vanaf 1922 heeft het complex gefungeerd als Rijksbelastingkantoor ten behoeve van de Ministeries van Financiën en Oorlog. Momenteel is het in bezit van Fluery-stichting oid.

N.B. Het tot het complex behorende ziekenpaviljoen achter IJssellaan 2 is najaar 1998 gesloopt.

Omschrijving

Complex van voormalig militair ziekenhuis, bestaande uit ziekenhuis, paviljoen, dienstwoning en dienstgebouw, gelegen net buiten het voormalig bolwerk Klein-Amerika. Het complex is gesitueerd in een park met oprijlaan met aan weerszijden beuken en kastanjes. Voor de ingang van het hoofdgebouw een rond perk omgeven met rododendrons en essen. Het toegangshek met de monumentale oprijlaan ligt aan de Karnemelksloot. Aan de oostzijde wordt het perceel begrensd door de IJssellaan, aan de zuidzijde door de Dijkstraat. Aan de westzijde wordt

het park begrensd door de achtererven van de bebouwing aan de Kolfwetering en Klein-Amerika.

De dienstwoning ligt aan de oostzijde. Ten westen van het ziekenhuis ligt een klein dienstgebouwtje.

Waardering

Het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde; als gaaf voorbeeld van een 19de eeuws ziekenhuis, geheel in neo-renaissance stijl.

Het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde; als typologisch voorbeeld van een militair ziekenhuis dat nog in zijn oorspronkelijke aanleg en bebouwing redelijk gaaf en goed herkenbaar aanwezig is.

Het militair ziekenhuis heeft ensemblewaarde vanwege onderlinge samenhang tussen de afzonderlijke onderdelen, zowel in aanleg, functie als bouwstijl en detaillering..

Het militair ziekenhuis bezit zeldzaamheidswaarde op nationaal niveau.

Het militair ziekenhuis is redelijk gaaf in aanleg, vorm en materiaalgebruik.

Monumentnummer*: 517579

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 november 2000
Kadaster deel/nr: 82992/133

Complexnummer

517578

Complexnaam

Militair hospitaal

*Woonplaats**

Gouda

*Gemeente**

Gouda

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

IJssellaan

*Nr**

2

*Toev.**

*Postcode**

2806 TK

*Woonplaats**

Gouda

Situering

Locatie

Karnemelksloot

20

A

2806 BG

Gouda

Karnemelksloot

20

B

2806 BG

Gouda

Karnemelksloot

20

C

2806 BG

Gouda

Karnemelksloot

20

D

2806 BG

Gouda

Karnemelksloot

20

E

2806 BG

Gouda

Karnemelksloot

20

F

2806 BG

Gouda

*Kadastrale gemeente**

Gouda

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

8883

Gouda

A

8877

Gouda

A

8882

Gouda

A

8879

Gouda

A

8881

Gouda

A

8880

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

ZIEKENHUIS in Neo-Renaissancestijl uit 1876 centraal in het park gesitueerd in de as van de oprijlaan.

Omschrijving

Symmetrisch pand opgetrokken vanuit een U-vormige plattegrond in donkerrode baksteen en bestaande uit twee bouwlagen onder een met gesmoorde Hollandse pannen gedekt, samengesteld schilddak; pironnen op de hoeken.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Voorgevel in traditionele symmetrische opzet; middenrisaliet en zijrisalieten bekroond met trapgevels met hardstenen voluten en een half rond fronton. In middenrisaliet, in een vooruitstekend geveldeel de hoofdingang met dubbele houten paneeldeuren aan een hardstenen strap en onder een uitspringende houten luifel; boven de luifel bevindt zich een half rond bovenlicht. Aan weerszijden van het bordes meerruits ramen als scheidingswand. Bovenin het middenrisaliet een hardstenenplaat met opschrift 'Rijks-administratie'. Op begane grond en op verdieping hoge meerruits schuifvensters met meerruitsbovenlichten. Alle muuropeningen hebben houten kozijnen, hardstenen dorpels en getoogde strekken in gele en rode baksteen. Ter hoogte van de dorpel en de kruisbalk spekbanden in gele en zwart-geglazuurde baksteen. Onder de houten daklijsten die met houten klossen worden ondersteund, een siermetselrand van geel baksteen.

Achtergevel met risalerend middendeel waarin kleine vierruitsvensters. Aan weerszijden van het middenrisaliet een achteringang met rondboog bovenlicht. Hardstenen trappen en bordes. Stalen nood-wenteltrappen.

Waardering

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde; als goed bewaard voorbeeld van een 19e eeuwse ziekenhuis, in neo-renaissance stijl.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde; als typologisch voorbeeld van een militair ziekenhuis dat herkenbaar en redelijk gaaf bewaard is gebleven.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis heeft ensemblewaarde in samenhang met de overige onderdelen van het complex.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is zeldzaam op landelijk niveau.

Hoofdgebouw van het militair ziekenhuis is redelijk gaaf

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Gezondheidszorg

Functie

Ziekenhuis

Monumentnummer*: 517580

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 november 2000
Kadaster deel/nr: 82992/121

Complexnummer

517578

Complexnaam

Militair hospitaal

Woonplaats*

Gouda

Gemeente*

Gouda

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

IJssellaan

Nr*

2

Toev.*

Postcode*

2806 TK

Woonplaats*

Gouda

Situering

Bij

Locatie

Kadastrale gemeente*

Gouda

Sectie*

A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

8878

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Aan de voorzijde van het Militaire Ziekenhuis en aan de westzijde van het park ligt een DIENSTGEBOUWTJE in Neo-renaïssancestijl uit 1876.

Beschrijving

Eenlaags gebouwtje op rechthoekige plattegrond onder met gesmoorde, verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak; op de nok een loden piron. De gevel wordt afgesloten door een uitgemetselde tandlijst waarboven houten goten met klossen. De voorgevel wordt geleed door een houten paneeldeur met tweeruits bovenlicht met rechts ervan een houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en tweeruits bovenlichten. Ook in beide zijgevels houten kruiskozijnen met meerruits openslaande delen en tweeruits bovenlichten. Bogen boven muuropeningen; hardstenen dorpels en neuten.

Waardering

Dienstgebouw is van nationaal belang vanwege de architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een dienstgebouw horend bij een 19e eeuws ziekenhuis en vanwege de bouwstijl.

Dienstgebouw is van nationaal belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een militair ziekenhuis waarvan het typologisch gezien een belangrijk onderdeel uitmaakt.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Dienstgebouw heeft ensemblewaarde als onderdeel van een inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, het militair ziekenhuis.

Dienstgebouw is redelijk gaaf w.b. vorm en materiaalgebruik

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen
Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Dienstwoning(K)
Bijgebouwen kastelen enz.

Functie

Bijgebouw

Monumentnummer*: 517581

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 november 2000
Kadaster deel/nr: 82992/120

Complexnummer

517578

Complexnaam

Militair hospitaal

*Woonplaats**

Gouda

*Gemeente**

Gouda

*Provincie**

Zuid-Holland

*Straat**

Karnemelksloot

*Nr**

22

*Toev.**

*Postcode**

2806 BG

*Woonplaats**

Gouda

Situering

Locatie

*Kadastrale gemeente**

Gouda

*Sectie**

A

*Kad. object**

Appartement

Grondperceel

8209

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

Aan de oostzijde van het park ligt een DIENSTWONING in Neo-Renaissancestijl uit 1876.

NB In 1993 is de toiletuitbouw aan de achterzijde vergroot en is in de rechterzijgevel een keukendeur geplaatst.

Omschrijving

Eenlaagse symmetrische woning opgetrokken in donkerbruin baksteen vanuit een rechthoekige plattegrond onder een met gesmoorde verbeterde Hollandse pannen gedekt schilddak; op de nok een loden piron.

De gevels met gepleisterde plint kennen een eenvoudige horizontale geleding met banden in gele en zwart geglaazuurde baksteen en worden afgesloten door een uitkragend gemetselde tandlijst waarboven een houten dakgoot op houten klossen. Boven alle raamopeningen toogbogen in rode en gele baksteen; onder de raamopeningen hardstenen dorpels en neuten.

In de regelmatig ingedeelde westgevel een houten paneel deur onder rondboogvormig bovenlicht met aan weerszijden hiervan houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en bovenlichten. De rechter zijgevel (zuid) was oorspronkelijk blind. In de linker zijgevel één en in de achtergevel één rechthoekige houten kruiskozijn met meerruits openslaande delen en bovenlichten.

INTERIEUR Plattegrond begane grond origineel. Ondermeer nog aanwezig: houten lambrisering, houten bedstee-

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

ombouw met luchtkleppen met houten klossen en een schouw, originele paneeldeuren.

Waardering

Dienstwoning directeur met bijbehorend interieur is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een directeurswoning horend bij een 19e eeuws ziekenhuis en vanwege de bouwstijl.

Dienstwoning directeur is van algemeen belang vanwege de cultuurhistorische waarde als onderdeel van een militair ziekenhuis waarvan hij typologisch gezien een belangrijk onderdeel uitmaakt.

Dienstwoning directeur heeft ensemblewaarde als onderdeel van een inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, het militair ziekenhuis.

Dienstwoning directeur is redelijk gaaf in vorm en materiaalgebruik.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 517582

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 28 november 2000
Kadaster deel/nr: 82992/116

Complexnummer

517578

Complexnaam

Militair hospitaal

Woonplaats*

Gouda

Gemeente*

Gouda

Provincie*

Zuid-Holland

Straat*

Karnemelksloot
Karnemelksloot
Karnemelksloot
Karnemelksloot
Karnemelksloot
Karnemelksloot

Nr*

20
20
20
20
20
20

Toev.*

f
e
d
c
b
a

Postcode*

2806 BG
2806 BG
2806 BG
2806 BG
2806 BG
2806 BG

Woonplaats*

Gouda
Gouda
Gouda
Gouda
Gouda
Gouda

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Gouda
Gouda
Gouda
Gouda
Gouda
Gouda

Sectie*

A
A
A
A
A
A

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

8880
8877
8883
8881
8879
8882

Rijksmonumentomschrijving**

Inleiding

Aan de Karnemelkslootzijde wordt het park begrensd door een HEK. In de linker hekpaal nog restanten van een trekbel.

Omschrijving

IJzeren traliehek met een ingang bestaande uit twee hekdeuren, die aan de onderzijde dicht zijn en aan bovenzijde voorzien van voluutvormige krullen. De deuren zijn geplaatst tussen gemetselde postamenten onder hardstenen

dekplaten. Het gehele hek staat op een gemetselde plint waarin een aantal pijlers op hardstenen blokken rusten.

Waardering

Het hek is van algemeen belang als onderdeel van een redelijk gaaf bewaard gebleven en inmiddels zeldzaam geworden type ziekenhuis, een militair ziekenhuis.

Het hek is van belang als karakteristieke en functionele afsluiting van het terrein.

Hoofdcategorie

Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Subcategorie

Erfscheiding(D)

Functie

Hek